

Östra Götalands Frö- och Oljeväxtodlare ek för

Välkomna till

ÅRSSTÄMMA

med Östra Götalands Frö- och Oljeväxtodlare

**på Britta och Lennarts Nära Kött, Norsholm
torsdagen den 10 mars 2011 kl 17.30**

Program, se sidan 2

Berättelse över verksamheten 2010

VÄLKOMNA TILL

Östra Götalands Frö- och Oljeväxtodlares

ÅRSSTÄMMA

torsdagen den 10 mars 2011 kl 17.30

på Britta och Lennarts Nära Kött, Norsholm

Svenska Foder bjuder på en måltid

Företagspresentation

Årsstämma

Kaffe och presentation av sommarens studieresa

Win-Win med bin

Jonny Ulvtorp, Sverige Biodlares Riksförbund

Sniglar och kålmal

Göran Gustafsson, Växtskyddscentralen

Lin och vörraps, 2011 års mest lönsamma grödor

Henrik Strindberg, vd Svensk Raps

BERÄTTELSE ÖVER Östra Götalands Frö- och Oljeväxtodlare ek. för. verksamhet under tiden 1 januari – 31 december 2010

FÖRENINGENS STYRELSE

Föreningens styrelse har utgjorts av:

	<i>till föreningsstämman</i>
Tomas Fahlgren, Ystad Gård, Vikbolandet, ordf tel 011-34 41 60, 070-834 41 80, t.fahlgren@telia.com	2011
Ulf Gustafsson, Östra Helleberga, Borensberg, v ordf tel 013-39 31 71, 070-336 00 36, ulf@helleberga.se	2012
Magnus Wallin, Sidus gård, Norrköping tel 011-34 00 49, 0708-34 02 49, wallin.magnus@telia.com	2012
Per Gunnarsson, Jernemåla gård, Valdemarsvik tel 0493-411 86, 0706-69 19 91, per.jernemala@telia.com	2012
Bengt Stener, Drättinge, Huskvarna tel 036-505 47, 070-644 32 93, bengt.stener@swipnet.se	2012
Sverker Bertilsson, Gubbetorp, Vadstena tel 0143-401 21, 070-204 08 21, sverker.be@telia.com	2011
Elenore Wallin, Navestad Fjärdedel, Skänninge tel 0142-36 30 45, 070-373 36 22, elenore.wallin@telia.com	2011
Hans Augustinsson, Hushållningssällskapet, sekr tel 0708-29 08 22, hans.augustinsson@hushallningssallskapet.se	2011

Adjungerad

Jonas Källming, Länsstyrelsens lantbruksenhet

Valda revisorer har varit

Jan Erik Andersson, Pikatorp, Ödeshög
Carl-Fredrik Nilsson, Hagstigen 21, Borensberg
Johan von Kantzow, Minsjö Säteri, Norrköping, suppl

Föreningens hedersledamöter

1981 Carl-Erik Ringels
1988 Ingemar Tegnell
2001 Bosse Johansson
2002 Stig Lindén, hedersordförande
2003 Gunnar Wall
2004 Sture Johansson
2006 Bengt-Olov Gunnarson, hedersordförande
2007 Magnus Börjeson, hedersordförande
2007 Lennart Svensson

Valberedning

Åke Andersson, Täckto Prästgård, Borensberg, 013-39 11 75, sammankallande
Per-Arne Lööf, Svanshals mellangård, Väderstad, 0142-711 68
Claes Olai, Augustenhill, Norsholm, 011-550 30, 550 09

Föreningens konsulenter har varit

Hushållningssällskapetets växtodlingskonsulenter

Omslagsbild: I Östergötland odlas en tredjedel av den svenska linarealen. Foto: Sven-Åke Rydell.

FÖRENINGENS VERKSAMHET 2010

Medlems- och serviceavgifter

Föreningen är en lokal odlarorganisation inom Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare (SFO). Föreningens verksamhetsområde är Östergötlands, Jönköpings och norra delen av Kalmar län.

Samtliga medlemmar betalar en fast medlemsavgift på 150 kr, en fast serviceavgift på 250 kr samt en rörlig serviceavgift. Den rörliga serviceavgiften är 1,9 öre per kg för oljeväxter (inklusive lin) och 1,0 % av vallfrölikviden.

Den fasta avgiften faktureras medlemmarna direkt av SFO. Den rörliga avgiften tas upp av handeln och betalas in till Svensk Raps AB för oljeväxter och lin medan den rörliga avgiften för vallfrö betalas in till SFO. Avgifterna används till att utveckla frö- och oljeväxtodlingen och att skapa förutsättningar för odlingens konkurrenskraft. Det sker genom fältförsök, forskningsanslag och dialog med beslutsfattare och politiker. Även om det är en fri marknad för både oljeväxter och vallfrö så påverkas de ekonomiska förutsättningarna fortfarande av politiska beslut, varför det är nödvändigt att satsa resurser även på lobbyverksamhet gentemot svenska myndigheter och politiker och kontakter med organisationer i EU.

Den lokala odlarföreningen har för sin verksamhet fått 3,00 kr/ha oljeväxter. Då det hittills ansetts att en mindre del av linfröet än av oljeväxterna går genom handeln utbetalas 70 % av denna ersättning för linarealen. Ersättningen beräknas på det senaste 3-årsmedeltalet av odlingens omfattning i området. Av vallfröavdraget har 25 % gått till den lokala odlarföreningen. Förutom ersättning, beroende av oljeväxtareal och vallfröavdrag,

har också 50 kr/medlem tillfallit den lokala föreningen samt ett engångsbelopp på 10 000 kr. Medlen är den lokala odlarorganisationens huvudentäkt och är en förutsättning för de aktiviteter som bedrivs lokalt.

Verksamhet

Föreningens verksamhet under tiden 1 januari – 31 december 2010 har omfattat åtgärder för främjande av odling av oljeväxter (inklusive lin) och vallfrö.

Den 5 maj bjöd föreningen in till en höstrapskväll tillsammans med handeln och de kemiföretag som har produkter för oljeväxtodlingen hos Albin och Bengt-Olov Gunnarsson i Fornåsa. Det stora antalet deltagande företag gjorde att det blev en bred och allsidig belysning av höstrapsodlingen, inte minst mot bakgrund av att det på besöksgården fanns anlagd en demonstrationsodling med 17 olika höstrapsorter. Den långa vintern hade medfört en del utvintringsskador som föranledde intressanta diskussio-

ner kring sortval och odlingsteknik. Förutom utvintringsproblematiken och sortvalet diskuterades på olika stationer; ogräsbekämpning, kvävegödsling (bland annat höstgödsling och N-sensorteknik), rapsbaggare och svampbekämpning. Den välbesökta kvällen, 110 personer deltog, avslutades med grillning.

Två veckor senare var det dags för nästa föreningsaktivitet. Den 20 maj höll föreningen en odlarträff i Skärkind i samarbete med kemiföretagen Makhteshim-Agan och Bayer. Samling skedde vid Skärkinds bygdegård och därefter åkte vi gemensamt i buss till tre besöksgårdar. Första stopp gjordes på Fröö gård, där vi diskuterade ogräsbekämpning och odlings teknik i raps. På Augustenhill, som var nästa stopp på resan, diskuterades fröodling. Resans sista anhalt var Skörtinge säteri, där vi förutom aktuella frågor inom linodlingen också fick en analys av marknadssituationen för frö- och oljeväxter av Lantmännen lantbruk. Därefter återvände bussen till Skärkinds bygdegård, där vi bjöds på en måltid. Även den här kvällen var välbesökt med ett 40-tal medlemmar.

På kronprinsessans bröllopsdag, den 19 juni, bjöd vi tillsammans med våra grannföreningar; Stockholm-Uppsala, Södermanland, Västmanland, Örebro, Dalarna och Gävleborg in till Sommarträff på Hånsta gård i Uppland. Dagen bjöd på ett digert program som behandlade höst- och våroljeväxter, timotej, rajgräs, jordloppor, ekologisk fröodling av rörsvingel och rödklöver. Även skördeteknik och torkning av vallfrö togs upp. Medverkande företag och organisationer var Svensk Raps, Jordbruksverket, handeln, kemiföretag och rådgivningsföretag. Ett 70-tal

personer deltog, varav flera från vår förening.

Årets studieresa var tänkt som en vallfröstudieresa till Norge, gemensam för alla föreningar i Mellansverige. Tyvärr blev intresset inte tillräckligt stort, vilket gjorde att resan fick ställas in.

SFO och Svensk Raps

Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare (SFO) är en riksorganisation med 11 lokala föreningar. Totalt är 4 700 odlare och andra med intresse i oljeväxt- (inklusive lin) och vallfröodling medlemmar i de lokala föreningarna. Dessa är i sin tur medlemmar i SFO.

I branschorganet Svensk Raps AB har SFO aktiemajoriteten med 51 %. Övriga ägare är Lantmännen ek för (19 %), Lantmännen SW Seed AB (10 %), Aarhuskarlshamn AB (10 %), Föreningen Foder och Spannmål (4 %), Svenska Foder AB (4 %) och Scandinavian Seed AB (2 %).

SFO har ingen egen personal anställd utan hyr tjänster från branschbolaget. Vallfröfrågorna hanteras dock av SFO som arbetar med dessa genom sin styrelse och personalen på Svensk Raps AB.

Stiftelsen Svensk Oljeväxtforskning, har som målsättning att lämna bidrag till forskningsprojekt av såväl grundläggande karaktär som sådana med mer praktisk anknytning. Under året har stiftelsen anslagit 100 000 kr till olika forskningsprojekt för odlingens utveckling. Anslaget är väsentligt lägre än under föregående år på grund av minskade resurser till följd av försämrat resultat på kapitalplaceringarna.

Information till medlemmarna sker genom medlemstidningen Svensk Frötidning, som utkom första gången 1932 och fyller en mycket viktig uppgift som förmedlare av odlingsråd och marknadsinformation. Tidningen utkommer med 7 nr per år och är delvis finansierad via annonsintäkter. Fortlöpande marknadsinformation och försöksresultat samt en kunskapsbank med sökmotor finns också på Svensk Raps AB:s hemsida, www.svenskraps.se.

Styrelsen, fr v: Sverker Bertilsson, Ulf Gustafsson, Bengt Stener, Magnus Wallin, Jonas Källming, och Claes Olai (valberedningen).

Sittande: Per Gunnarsson, Tomas Fahlgren, Elenore Wallin och Hans Augustinsson.

De svenska odlingsförutsättningarna för vallfrö och oljeväxter är beroende av de beslut som tas i EU och på den internationella arenan. Möjligheterna att påverka dessa beslut går genom den svenska regeringen och genom samarbete med övriga europeiska organisationer. SFO och Svensk Raps AB är med i ett antal organisationer, såväl inom EU som världsomspännande, där man deltar i diskussionerna och kan påverka besluten.

Styrelsen

Styrelsen i Östra Götalands Frö- och Oljeväxtodlareförening har under året bestått av åtta ledamöter. Tre av föreningens styrelseledamöter har uppdrag i Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare (SFO). Tomas Fahlgren och Elenore Wallin är ledamöter av SFO:s styrelse och Ulf Gustafsson är ledamot av SFO:s valberedningsnämnd.

Styrelsen har sammanträtt tre gånger under året 18 januari, 22 april och 21 oktober. Presidiet, som utgörs av ordföranden, vice ordföranden och sekreteraren, sammanträdde en gång, 7 januari, för bland annat budgetberedning och förslag till utformning av årsstämman.

Medlemsantal

Medlemsantalet den 30 juni 2010 var enligt SFO:s medlemsregister 642 stycken, vilket är en minskning med

27 medlemmar sedan motsvarande tidpunkt föregående år. Riksorganisationen SFO hade vid samma tidpunkt 4 700 medlemmar, vilket är i stort sett oförändrat sedan föregående år.

Årsstämman 2010

Föreningens årsstämma hölls den 11 mars på Brunneby Musteri, Borensberg, med cirka 50 medlemmar närvarande. Stämman inleddes med en måltid med SW Seed och Lantmännen Lantbruk som värdar. Därefter gav de en presentation av SW Seed innan stämmoförhandlingarna vidtog.

Efter den formella delen av årsstämman inledde SFO:s ordförande Göran Brynell en diskussion kring behovet av en frö- och oljeväxtförening. Diskussionen genomfördes sedan i små grupper där föreningens medlemmar fick möjlighet att föra fram vad som var bra med föreningen och vad som kan ändras eller förbättras. Det kom fram många givande synpunkter som Göran Brynell kunde ta med sig till det fortsatta arbetet inom SFO och Svensk Raps.

Kvällen avslutades med ett fördrag av Johan Biärsjö om odling av vårraps och lin. Det var ett av Johans sista uppdrag som VD för Svensk Raps och vår ordförande Tomas Fahlgren tackade Johan för hans insatser inom Svensk Raps.

VÅRRAPS TAR PLATS EFTER HÖSTRAPS

Albin Gunnarson, Svensk Raps

2010 blev hösten vädermässigt återigen synnerligen besvärlig i föreningens område. Regndagarna avlöste varandra under hela augusti. Det innebar att den höstraps som trots allt blev sådd i många fält fick slåss mot hungriga åkersniglar. Då spannmål kommit att bli den dominerande förfrukten till höstraps även i vårt område blev den besvärliga och sena skörden ett överstigit hinder för höstrapssådd.

Dålig och sent sådd höstraps finns idag förutom i Sverige även i de stora höstrapsområdena i norra Tyskland och Polen. Det har varit en bidragande faktor som drivit rapspriset

uppåt under vintern. Därför ser TB-kalkylen för vårraps väldigt bra ut i dagsläget.

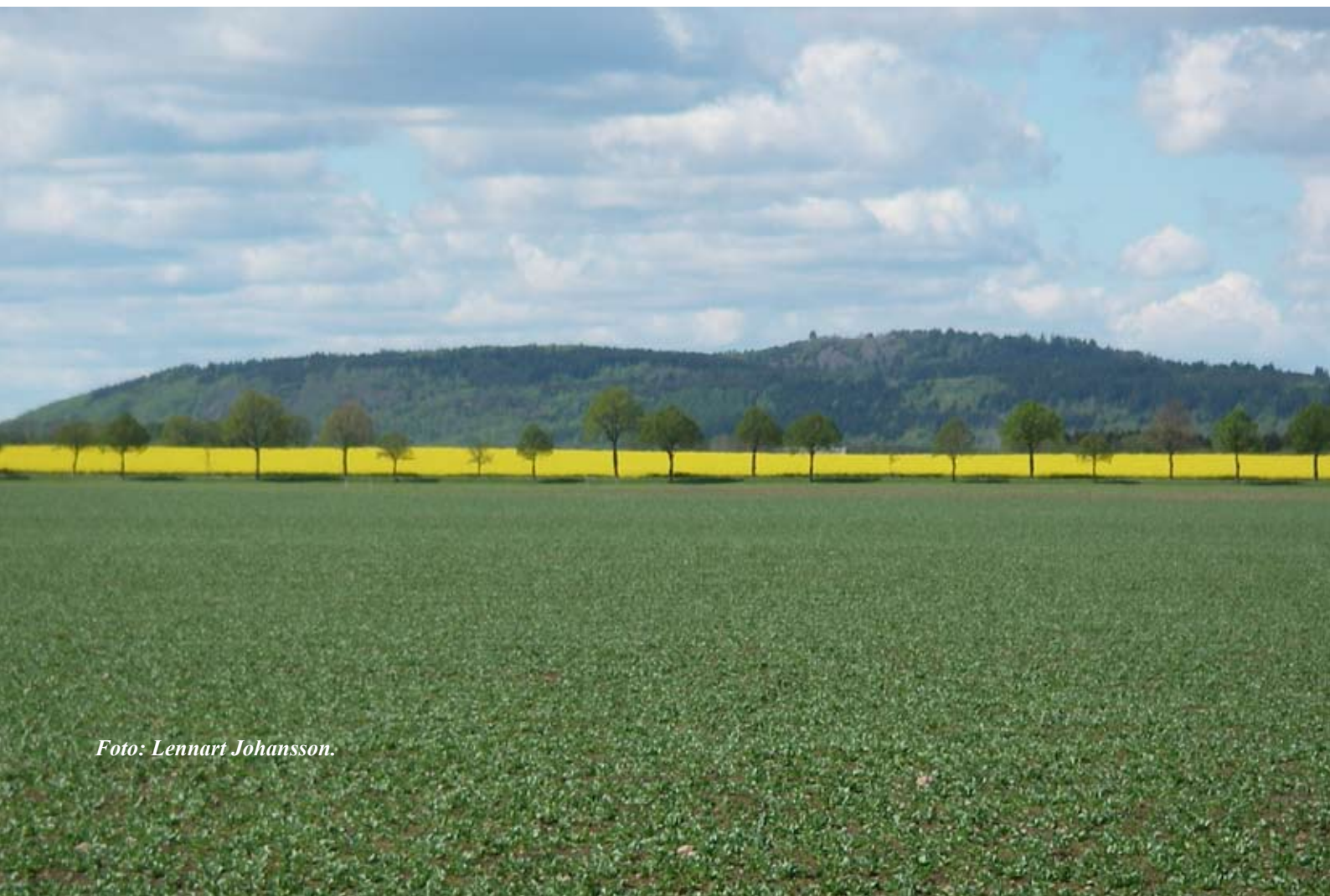
Sådd

Andra glädjeämnen för vårrapsen är att nya vårrapshybrider har introducerats på marknaden. Ledande i skörd är de svenska sorterna från SW i form av Brando och Zappa. Även om utsädet är ca 200 kr/ha dyrare än en traditionell linjesort så tyder mycket på att en investering i hybridutsäde betalar sig väl. En vårrapshybrid kan sås något tunnare än en linjesort men kräver ändå att sås med 150 plantor/m². Hybridernas fördelar är att de visat att de är bättre på att hantera olika former av stress, exempelvis torka och kanske

även ogräs. Därför är huvudalternativet att så en vårrapshybrid i vår.

Gödsling

Vårraps skall gödglas med max 120 kg N per hektar. Högre kvävegivor än så har inte mellansvensk vårraps svarat på. Vårraps precis som höstraps har ett lite större behov av P och K per hektar odlad gröda räknat jämfört med spannmål. En vårrapsskörd på omkring 2,5 ton för bort 20 kg P och 20 kg K per hektar. All PK gödsel skall ges vid sådd. Och glöm för all del inte svavel. Det har under året förekommit ett utbud av importerad svavelfri gödning från Ryssland som inte lämpar sig för raps såtillvida man inte kompletterar med ammonisulfat.

Såbruk och sådjup

Satsa på att så rapsen i ett väl harvat och fint såbruk på ca 2 cm djup. Harva inte för djupt utan sträva efter att hålla kvar fukten på såbotten för att kunna placera fröet i fuktig jord men med finjord på toppen. I princip så ger en tidigt sådd vårraps högre skörd vilket förenklas av att vi till våren har både ett effektivt insektsbetat utsäde och en bred palett av ogräsmedel att välja på.

Ogräs

Mycket tyder på att det nya ogräsmedlet Galera kommer att vara registrerat för användning i vår. Sedan tidigare finns Nimbus, Butisan Top och Fox att ta till. Fox är huvudalternativet mot åkersenap medan Nimbus och Butisan är de mest bredverkande alternativen. Galera hamnar någonstans mitt emellan. Galera har bra effekt mot målla, snärjmåra och baldersbrå. Ett billigare sätt att bekämpa flyghavre kemiskt finns också i oljeväxtodlingen med Focus Ultra eller Select jämfört med de andra preparaten man använder i stråsäd.

Resistenta rapsbaggar

Vårt område är sedan över 10 år också fast belamrat av pyretroidresistenta rapsbaggar. I skrivande stund har vi

Foto: Sven-Åke Rydell.

den annorlunda pyretroiden Mavrik och neonicotinoiderna Biscaya och Mospilan att använda oss av. De två sistnämnda är lika varandra varför endast Mavrik är preparatet som går att växla med. Har vi tur så blir medlet Steward med en tredje verkningsmekanism registrerad permanent eller på

dispens under våren. Det är inte alls omöjligt att våroljeväxterna kräver tre behandlingar mot rapsbaggar. Upprepad behandling i vårt område, som är ett blandat vårraps och höst-rapsområde, medför hård selektion på baggarnas känslighet mot våra växtskyddsmedel. Därför är det av största vikt att samtliga oljeväxtodlare faktiskt växlar mellan de här 2 eller möjligen 3 produktgrupperna om behandling måste ske mer än en gång. En annan viktig sak är att också följa bekämpningströsklarna. Det är ett måste om vi skall kunna vidmakthålla oljeväxtodling med två eller förhoppningsvis tre verkningsmekanismer.

Bomullsmögel

Slutligen bör nämnas något om bomullsmögel. Vilken risken för angrepp är går inte att säga nu utan det är försommarens väder som tillsammans med fälthistoriken avgör om risknivån är hög eller inte. Följ den lokala prognosen för föreningens område via växtskyddscentralen och behandla bara om det föreligger risk för angrepp.

Lyckas du som odlare med alla dessa små hållpunkter finns mycket stora förhoppningar om en god vårrapsgröda 2011.

Mer information

Svensk Raps har gett ut en odlingsanvisning som heter "Vässad vårraps".

Den finns att ladda ner på Svensk Raps hemsida www.svenskraps.se
På startsidan finns en ruta med länkar till Svensk Frötidning – välj kompletterade information så kan du ladda ner skriften men även klicka dig vidare till Sortportalen med mer information om vårrapsodling. Skriften i tryckt version går även att rekvirera från kansliet på Alnarp.
Skicka en epost till info@svenskraps.se med ditt namn och din adress, eller ring 040-46 20 81.

SOMMARTID

FÄLTVANDRING PÅ BOBERG VÄSTERGÅRD DEN 5 MAJ

Till vänster: Intresset var stort för att lära sig mer om höstrapsodling.

Samtliga foton: Elenore Wallin.

Till höger: 110 deltagare ställde krav på effektiva transporter.

Nedan: Stor skillnad i övervintring mellan sorterna gjorde att det fanns mycket att diskutera.

FÄLTVANDRINGSTID

FÄLTVANDRING HOS I SKÄRKINDSBYGDEN DEN 20 MAJ

Ännu en välbesökt fältvandringkväll i föreningens regi.

Thorsten Pedersen och Claes Olai diskuterar fröodling.

Fröodling kanske kan vara något att satsa på?

ÅRSREDOVISNING 2010

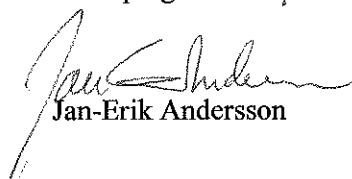
för

ÖSTRA GÖTALANDS FRÖ O OLJEVÄXTODLARE EK FÖR

BALANSRÄKNING

	2010	2009
Likvida medel	85 642,45	82 478,45
Kortfristig fordran	9 000,00	6 041,00
Skattekonto fordran	24 300,00	25 984,00
Aktier och andelar not 1	416 895,00	450 000,00
Summa tillgångar	535 837,45	564 503,45
Leverantörsskulder	60 881,00	63 663,00
Övriga interimsskulder	19 672,00	36 125,00
Medlemsinsatser	6 420,00	6 690,00
Reservfond	96 952,51	96 682,51
Balanserad vinst/förlust	361 342,94	366 745,94
Årets resultat	-9 431,00	-5 403,00
Summa skulder, eget kapital	535 837,45	564 503,45
Ansvarsförbindelser:	-	-

Linköping den 21/1 2011

Jan-Erik Andersson

Carl-Fredrik Nilsson

Bokslutskommentar 2010

Not 1 Revers daterad 1997-08-14 Östergötlands läns Hushållningssällskap
Utökad 23/2 05 med 150 000:- minskad 2/7 10 med 50 000:-

	970814	981229	991230	001231	011231	021231	031230
Värde	300 000	322 440	382 730	373 872	364 480	324 451	337 626
	041229	051230	061229	071231	081230	091230	101231
Värde	350 233	579 788	613 184	621 927	527 090	597 623	563 859

ÅRSREDOVISNING 2010

för

ÖSTRA GÖTALANDS FRÖ O OLJEVÄXTODLARE EK FÖR

RESULTATRÄKNING

	2010	2009
Intäkter		
Medlemsavgifter	32 100,00	33 450,00
Serviceavgifter	80 046,00	91 128,00
Övriga ersättningar	21 894,41	119 540,93
Summa intäkter	134 040,41	244 118,93
Kostnader		
Växtodlingsförsök, Vallfrö 10000	30 000,00	30 000,00
Konsulent och sekretariat	30 000,00	30 000,00
Arvoden	29 400,00	30 100,00
Reseersättning	6 040,00	5 572,80
Arbetsgivaravgifter	8 797,00	8 577,00
Kontorsmaterial mm	3 772,92	3 293,42
Administrationskostnad	15 500,36	17 250,00
Porto	6 137,00	3 680,74
Representation	1 102,13	700,00
Medlemsaktiviteter	5 600,00	5 600,00
Årsberättelse	11 100,00	11 100,00
Frötidning till ej aktiva medl	1 320,00	1 119,80
Studieresa	1 600,00	109 541,58
Summa kostnader	150 369,41	256 535,34
Intäkter minus kostnader	-16 329,00	-12 416,41
Räntor	6 898,00	7 013,41
Årets resultat	-9 431,00	-5 403,00

Styrelsen föreslår att årets underskott kronor -9 431,00 disponeras enligt följande:

till reservfonden 0,00
att föras i ny räkning -9 431,00

Linköping den 21 januari 2011

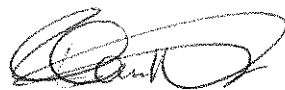
Styrelsen

Tomas Fahlgren

Sverker Bertilsson

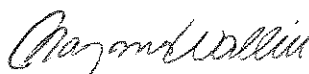
Elenore Wallin

Ulf Gustafsson

Per-Gunnarsson

Magnus Wallin

Hans Augustinsson

Bengt Stener

Årets studieresa går till

Gotland

Söndagen den 10 juli 2011 åker vi på förmiddagen med buss till Oskarshamn för att stiga på färjan kl 15.10. På kvällen checkar vi in på Visby Hamn Hotell (www.visbyhamnhotell.se) där vi har reserverat dubbelrum för två nätter med frukost.

På måndagen och tisdagen planeras två intressanta studiebesök vardera dagen. Arrangemangen är inte helt klara ännu men information kommer att ges under vår årsstämma. Ni kan också efterfråga informationen via min mailadress: ulf@helleberga.se

De damer och herrar som inte vill följa med på studiebesöken har möjlighet att fritt disponera tiden i Visby eller arrangera egna "äventyr", antingen måndagen eller tisdagen eller båda dagarna.

På tisdagen, kl 17.05 åker vi med färjan tillbaka till Oskarshamn och vi kommer hem någon gång strax före midnatt.

Vi försöker också inkludera två gemensamma middagar i priset. Första kvällen på hotellet, efter incheckningen, och andra kvällen ska vi försöka hitta någon mysig restaurang på sta'n.

Beräknat pris 3 200:- per deltagare.

Anmälan till Kristina Lundström, kristina.lundstrom@hushallningsallskapet.se eller till undertecknad!

Vi är redan några anmälda så här gäller som vanligt först till kvarn ...

Välkomna till ett par intressanta studiedagar på Gotland!

Ulf Gustafsson

